

játszottad el Tatát”, olvasható a versben, amelyben a lírai én az elhunyt helyére keres valakit, aki képes úgy viselkedni, ahogy a szeretett egyén tette. Olyan dolgok után kutat környezetében, ami a Tatának fontos volt, vagy éppen rá emlékezteti, például a rossz Áprily-vers, egy tincs a hajából, vagy éppen a Lada füstje. A tömör, szűkszavú kötetben képet kapunk egy látomásszerű, abszurd világról, amely egy család kisebb-nagyobb tragédiáit dolgozza (vagy éppen nem dolgozza) fel.

◆ Antalovics Péter

Kétvízköz elvesztése

Szőcs Petra: *Kétvízköz*. Magvető, Budapest, 2013

Szőcs Petra első kötetét diszsonáns érzésekkel tesszük le. A könyv címe Kolozsvár egy történelmi részére utaló helymegjelölés, ugyanakkor viszonylag kevés teljes térképetet kapunk: a versek az itt átélt emlékek köré szerveződnek, a cím pedig mintegy könnyed kohézióba fogja a szövegkorpuszt. A kötet anyaga az elvesztett Tata személye, egyúttal hiánya, valamint az élményből származó feszültség köré szerveződik, de előfordulnak a témát csak érintő, vagy attól teljesen független versek is. A versek nem rendeződnek ciklusokba, utalva az emlékezés heterogén természetére, olvasásuk sorrendje így szabadon variálható. Ahogy a könyv egészében, úgy egyes szövegekben is megfigyelhető egyfajta bizonytalanság, amely esetenként a lírai beszélő személyének, illetve pozíciójának váltakozásával mutatkozik meg.

A családon belüli érzelmek dinamikája egyértelműen a kötet központi szála. E problémára, az egymás teljes megismerésének képtelenségére világít rá például a *Roró nevei* című vers zárlata. Az elhallgatás feszültségét és súlyát mutatja be az álom és valóság szembenállásából építkező *Beszélgessünk még*, a halál közelségének rezignált tudata legerősebben talán a *Ne gyerekeskedj*ben nyilvánul meg, de hasonló hangulatot árasztanak a *Hajnaltan még nem* első sorai is. Ezen élménykörhöz kapcsolódik az *Ete-tésben* megjelenő groteszk-morbid evés-eltűnés paradoxálisnak mondható párhuzama is.

Bár a tartalmi töredezettség a szöveg előnyére válhat, előfordul az erre való túlzott rájátszás is, némely vers a túlbeszéltség csapdájába esik. A záróvers, a *Festék, költözés* hátborzongató groteszkje összefoglalja az egész kötet élményvilágát: a lírai beszélő viszonyulását halálhoz, halottakhoz, elmúláshoz, és egyfajta morbid vonzalmat sugároz a megfejthetetlen misztériumhoz. A hiányérzet folytonossága az emlékek felerősödését eredményezi, a kötet pedig ezekből az emlékekből merít. S amennyire nehéz beletörődni egy fontos személy hiányába, legalább annyira nehéz elszámolni a megváltoztathatatlan múlttal.

